

1 ກະກຽມຄອກໝູ

ການປຸກສ້າງຄອກມີ 2 ແບບ:

- (1) ຄອກໝູແບບຊຸ່ມື້ນ
- (2) ຄອກໝູແບບຍົກຜິ້ນ

ສາມາດເຮັດໄດ້ໃນຮູບລັກສະນະແບບໝາແຫງນກາຍທໍາມະດາ, ແບບໝາແຫງນກາຍ ແລະ ແບບໜ້າຈົ່ວທໍາມະດາ. ຄອກແບບຍົກຜິ້ນໄດ້ໃຊ້ວັດຖຸດິບຫຼາຍໃນການກໍ່ສ້າງ ຊຶ່ງຕົວຄອກທາງຂ້າງ ດ້ານລວງຍາວ ແລະ ລວງກວ້າງອາດຈະເຮັດດ້ວຍໄມ້ກົມລຽນລໍາ, ສ່ວນພື້ນອາດຈະເຮັດດ້ວຍໄມ້ປຶກ, ໄມ້ແປ້ນ; ຫຼັງຄາສາມາດມຸງດ້ວຍຫຍ້າ, ສັງກະສີ ຫຼື ກະບັ້ງກໍາໄດ້; ຕ້ອງໄດ້ຍົກແຕ່ພື້ນດິນຂຶ້ນຫາພື້ນຄອກ 40 ຊັງຕີແມັດ, ຝາຄອກ (ນັບແຕ່ພື້ນ ຄອກຂຶ້ນ) 1 ແມັດ, ນັບແຕ່ຝາສຸດເບື້ອງເທິງ ຂຶ້ນຫາຫຼັງຄາ (ຂີ້) 1 ແມັດ ແລະ ເສົາດັງ 20 ຊັງຕີແມັດ. ຄອກໝູແບບຍົກ ພື້ນເໝາະສົມກັບເຂດທີ່ເປັນພື້ນທີ່ຕໍ່າ ແລະ ເຂດທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມໃນລະດູຝົນ.

ຄອກໝູແບບຊຸ່ມື້ນ

ຄອກໝູແບບຍົກຜິ້ນ

2 ແນວພັນໝູລາດ

ແນວພັນໝູລາດ: ຕີນໂຕສີດໍາ, ໜ້າຜາກມີສີຂາວ ແລະ ມີນ້ຳໜັກ ລະຫວ່າງ 80 ຫາ 100 ກິໂລ.

ແນວພັນໝູເມັງ: ມີສີດໍາ ແລະ ຮູບຮ່າງໃຫຍ່ທີ່ມີນ້ຳໜັກແຕ່ມີປະມານ 80 ຫາ 120 ກິໂລ.

ແນວພັນໝູຈິດ: ມີສີດໍາ, ຮູບຮ່າງນ້ອຍ ມີນ້ຳໜັກປະມານ 40-60 ກິໂລ.

ແນວພັນໝູແດງ: ມີສີແດງ, ໜ້າຜາກສົ້ນ, ຮູບຮ່າງໃຫຍ່ ແລະ ມີນ້ຳໜັກປະມານ 65-90 ກິໂລ.

3 ການລ້ຽງໝູໃນຄອກ

ແມ່ນໄລຍະຊວລາແຕ່ ອາຍຸໄດ້ 8 ຫາ 10 ອາທິດ ນັບແຕ່ມີເກີດ, ມີນ້ຳໜັກແຕ່ 15 ຫາ 20 ກິໂລກຼາມຂຶ້ນໄປຈົນຮອດນ້ຳໜັກ 80 ກິໂລກຼາມ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ຊຶ່ງຈະໃຊ້ເວລາລ້ຽງແຕ່ 13 ຫາ 16 ອາທິດ ຫຼື ປະມານ 90 ວັນແລ້ວ ແຕ່ຈຸດປະສົງຂອງຜູ້ລ້ຽງຄື: ລ້ຽງເປັນໝູຊີ້ນສົ່ງຕະຫຼາດ ຫຼື ຈະລ້ຽງເພື່ອຄັດເລືອກແນວພັນ; ສໍາລັບຄອກໝູລຸ້ນກໍສາມາດນໍາໃຊ້ຄອກແບບຊຸ່ມື້ນ ຫຼື ຄອກແບບຍົກຜິ້ນຕາມເງື່ອນໄຂທໍາມະຊາດຂອງແຕ່ລະເຂດໃຫ້ເໝາະສົມ.

ຄວາມຕ້ອງການເນື້ອທີ່ຖ້າແມ່ນຄອກແບບຊຸ່ມື້ນປະມານ 1 ຕາແມັດຕໍ່ໂຕ, ສາມາດຈັດເປັນກຸ່ມ 5 ຫາ 10 ໂຕຕໍ່ຄອກ, ແຕ່ຕ້ອງໃຫ້ມີຮາງໃຫ້ອາຫານຄົບຖ້ວນ, ກວ້າງພໍດີກັບຂະໜາດຂອງໝູ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ໝູຍາດຊິງອາຫານກັນ; ຖ້າເປັນຄອກຍົກຜິ້ນຕ້ອງມີພື້ນທີ່ປະມານ 0,7 ຕາແມັດຕໍ່ໂຕ; ຕ້ອງໃຫ້ໝູລຸ້ນໄດ້ກິນນໍ້າຕາມຄວາມຕ້ອງການຕະຫຼອດ 24 ຊົ່ວໂມງ.

4 ອາຫານໝູ ແລະ ເຕັກນິກການໃຫ້ອາຫານ

4.1 ການຄຳນວນອາຫານໝູ

- ໝູນ້ອຍດູດນິມ ໃຊ້ເວລາລ້ຽງ 1 ເດືອນ ຕ້ອງການອາຫານ 1,3 ກິໂລກຼາມ/ໂຕ/ວັນ.
- ໝູນ້ອຍຢ່ານິມ ຫຼື ໝູນ້ອຍອະນຸບານ ໃຊ້ເວລາລ້ຽງ 6 ອາທິດ ຕ້ອງການອາຫານ 26 ກິໂລກຼາມ/ໂຕ/6 ອາທິດ.
- ໝູຊີ້ນມີອັດຕາແລກປ່ຽນທາດອາຫານ 1:3 ໃຊ້ເວລາລ້ຽງ 13 ອາທິດ.
- ຕ້ອງການອາຫານ 240 ກິໂລກຼາມ.
- ແມ່ພັນ 1 ໂຕຕ້ອງການອາຫານປະມານ 800 ກິໂລກຼາມລ້ຽງໃນ 1 ປີ.
- ຜູ້ພັນ 1 ໂຕ ຕ້ອງການອາຫານປະມານ 900 ກິໂລກຼາມ ລ້ຽງໃນ 1 ປີ.

4.2 ອາຫານໝູທີ່ມີຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ

ໂດຍທົ່ວໄປ ອາຫານໝູທີ່ຫາໄດ້ໃນທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆຂອງລາວເຮົາຕົ້ນຕໍແມ່ນ: ຮ່າ, ສາລີ, ເຂົ້າປຽນ, ມັນຕົ້ນ ແລະ ພືດຜັກຕ່າງໆເຊັ່ນ: ໃບປໍສາ, ບອນ, ຫຍ້າເຮືອບິນ, ຜັກຫົມ. ສໍາລັບຖິ່ນສະໄຫວແມ່ນຊາວກະສິກອນຈໍານວນໜຶ່ງກໍາລັງລິເລີ່ມນໍາໃຊ້ ອາຫານຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນສາມາດຕອບສະໜອງທາງດ້ານຜະລິດຊີວະພັນຢ່າງພຽງພໍໃຫ້ໝູ, ແຕ່ຈະຂາດທາດຊີ້ນ, ແຮ່ທາດ ແລະ ວິຕະມິນ.

ຕົວຢ່າງ: ສຸດອາຫານທີ່ຈະນໍາໄປປັບປຸງດ້ານອາຫານໝູ ຂອງຊາວກະສິກອນເຂດມຸດອຍບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ

ວັດຖຸດິບ

- ຮ່າອ່ອນໂຮງສີຂະໜາດກາງ, ນ້ອຍ ມີທາດຊີ້ນປະມານ 10%
- ສາລີ 9%
- ອາຫານເຂັ້ມຂຸ້ນ 29%
- ຖິ່ນສະໄຫວ 14%
- ຢ່ວກກ້ວຍ 4%

ຕາຕະລາງທີ: ທາດອາຫານຂອງວັດຖຸດິບອາຫານສັດ

ລ/ດ	ວັດຖຸດິບອາຫານສັດ	ທາດຊີ້ນ, %	ອັດຕາສ່ວນປະສົມສຸດທິ 1 (kg)	
			ກິໂລ	ທາດຊີ້ນທີ່ໄດ້ຮັບ
1	ຮ່າອ່ອນ (ໂຮງສີກາງ, ນ້ອຍ)	10	30	3
2	ສາລີ	9	15	1.35
3	ມັນຕົ້ນ	2,5	9	0.27
4	ອາຫານເຂັ້ມຂຸ້ນ	29	26	7.54
5	ຢ່ວກກ້ວຍ	4	8	0.32
6	ຖິ່ນສະໄຫວ	14	12	1.68
	ລວມ		100	14.16

5 ການປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວສຸຂະພາບໝູ

ພະຍາດໝູມີຫລາຍຊະນິດ, ໝູຫຸກໍ່າ, ອະຫິວາ ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງລາຍລະອຽດເປັນລັກສະນະວິຊາການເກີນໄປ, ສະນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດລົງລາຍລະອຽດໄດ້ ແຕ່ຈະສະໜີ ບັນດາສາເຫດທີ່ນໍາໃຫ້ໝູເກີດພະຍາດ ແລະ ວິທີປ້ອງກັນ, ສ່ວນວ່າການແກ້ໄຂ ຫລື ການປິ່ນປົວຄວນສະເໜີສັດຕະວະແຜດສະເພາະຄ້າມປິ່ນປົວໃຫ້ທັນເວລາຈະເປັນການດີ.

ການປ້ອງກັນພະຍາດໝູ:

- ໃຫ້ເຮັດຮົ່ວອ້ອມຄອກ ຫຼື ຝາມໝູເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສັດປະເພດອື່ນເຂົ້າລີບກວນ;
- ຖ້າມີເງື່ອນໄຂໃຫ້ປຸກຕົ້ນໄມ້ ເພື່ອເປັນສິ່ງກໍາບັງພະຍາດສັດ;
- ໃຫ້ເຮັດຄອກໝູທ່າງຈາກເຮືອນ ຢ່າງໜ້ອຍ 50 ແມັດ;
- ທໍາຄວາມສະອາດຄອກໝູທຸກໆວັນ, ອະນາໄມຂັ້ນໜູອອກຈາກຄອກ, ລ້າງພື້ນຄອກ, ຮາງອາຫານເປັນປົກກະຕິ;
- ໃຫ້ໝູໄດ້ກິນນໍ້າທີ່ສະອາດບໍ່ມີການປົນເປື້ອນສານເຄມີຕ່າງໆ ຕ້ອງເກືອໝູດ້ວຍອາຫານສິດຍັງໃໝ່, ບໍ່ມີເຊື້ອລາ, ບໍ່ມີກິນເໝັນ;
- ທໍາຄວາມສະອາດອຸປະກອນທີ່ຮັບໃຊ້ປະຈໍາຄອກໝູເປັນປະຈໍາຊ້ຳ: ອຸປະກອນເກືອໝູ, ຄູ່ໃສນໍ້າ, ເຄື່ອງຕັກອາຫານ, ຊວ່ານ ແລະ ອື່ນໆ.
- ບໍ່ໃຫ້ເອົາຊີ້ນໝູທີ່ຕາຍດ້ວຍພະຍາດ ມາຄົວກິນຢູ່ໃກ້ກັບຄອກໝູ ຫຼື ຢູ່ໃນຝາມຂອງຕີນ;